

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: **P.**, zastúpenej advokátskou kanceláriou F., proti povinnej: **M.**, o vymoženie **3 276,24 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 1Er/4681/2008, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoE/66/2012-73 z 5. februára 2013, takto

r o z h o d o l :

- I. Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.
- II. Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a**.
- III. Povinnej **n e p r i z n á v a** náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov - ďalej len Exekučný poriadok) na základe rozhodcovského rozsudku zo 14. apríla 2008 sp. zn. SR 03257/08 vydaného Stálym rozhodcovským súdom, ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská a. s. (ďalej len rozhodcovský

rozsudok). Okresný súd Skalica uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Následne Okresný súd Skalica uznesením č. k. 1Er/4681/2008-38 z 28. septembra 2012 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Zároveň oprávnenej uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie v sume 39,50 eur. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že súčasťou obchodných podmienok priložených k zmluve je rozhodcovská doložka, ktorá nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná. Rozhodcovská doložka síce umožňovala výber medzi štátnym a rozhodcovským súdom žalujúcej strane, ale tento výber bol daný len tomu účastníkovi, ktorý začne konanie skôr. Ak dôjde k výberu rozhodcovského súdu žalujúcim dodávateľom, spotrebiteľ je potom povinný sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Takto dojednaná rozhodcovská doložka potom predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, ktorá je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodovať a z toho dôvodu je rozhodcovský rozsudok nulitný a ako exekučný titul je neúčinný. Týmto bol daný rozpor exekučného titulu so zákonom v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V prípade, ak súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie aj napriek tomu, že exekučný titul mal nedostatky alebo zaväzuje povinnú osobu na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom, zastaví exekúciu dodatočne. Rozhodcovský rozsudok je podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku exekučným titulom, avšak podľa názoru súdu exekúcia na základe predmetného rozsudku nie je podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku prípustná.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Trnave (ďalej aj odvolací súd) uznesením č. k. 24CoE/66/2012-73 z 5. februára 2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a zároveň zamietol návrh oprávnenej na prerušenie konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že exekučný súd je oprávnený i povinný v každom štádiu exekučného konania ex offio skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje povinného na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Súd prvého stupňa preto dôvodne preskúmaval rozhodcovskú doložku. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti dojednanej rozhodcovskej doložky bola skutočnosť, že spotrebiteľ nemal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy vo všeobecných obchodných podmienkach ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Rozhodcovská doložka nebola,

napriek jej formulácii skutočne alternatívnou, pretože veriteľ podaním návrhu na rozhodcovský súd uskutočnil výber predpokladaný v dojednanej zmluve, po ktorom už povinná nemala možnosť brániť sa pred všeobecným súdom. Keďže predmetná rozhodcovská doložka predstavovala neprijateľnú zmluvnú podmienku je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná a nebola potom založená ani právomoc rozhodcovského súdu v danej veci konať a rozhodnúť. Rozhodcovský rozsudok je právne neúčinný, nulitný a neschopný vyvolať právne následky - je materiálne nevykonateľný. Exekučný titul je teda v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho boli splnené podmienky § 44 ods. 2 Exekučného poriadku pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V neskoršom štádiu exekúcie po vydaní poverenia je to dôvod na jej zastavenie súdom aj bez návrhu v zmysle § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 o rozhodcovskom konaní (ďalej len ZoRK) podľa § 45 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 40 ods. 1 písm. a/ ZoRK analogicky. Rozhodcovský rozsudok bol totiž vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania, keďže absentuje platná rozhodcovská zmluva. K návrhu oprávnenej na prerušenie konania uviedol, že v prejednávanej veci nezistil potrebu obrátiť sa s predbežnou otázkou výkladu únieového práva na Súdny dvor EÚ.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 18. júna 2013.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave podala oprávnená (ďalej aj dovolateľka) tiež dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy:

- rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O. s. p.),
- konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu,
- rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O. s. p.),
- oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie,
- sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav, nevykonali náležité dokazovanie,

- napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len Súdny dvor) predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len Najvyšší súd SR) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave podala včas oprávnená, zastúpená v dovolacom konaní v súlade s § 241 ods. 1 vetou druhou O. s. p. skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť rozhodnutia z 21. marca 2013 sp. zn. 1Cdo/301/2012, z 30. apríla 2013 sp. zn. 2Cdo/386/2012, z 15. mája 2013 sp. zn. 6Cdo/431/2012, z 13. júna 2013 sp. zn. 3Cdo/441/2012, z 9. júla sp. zn. 5Cdo/371/2012, na ktoré Najvyšší súd SR v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj smernica 93/13/EHS z určujúceho hľadiska však zo strany súdov nižších stupňov išlo o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a ZoRK). S poukazom na uvedené dovolací súd návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

II. V ďalšom Najvyšší súd SR bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Dovolateľkou napadnuté uznesenie však nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je prípustné.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza Najvyšší súd SR rozhodnutia z 21. marca 2013 sp. zn. 1Cdo/301/2012, z 30. apríla 2013 sp. zn. 2Cdo/386/2012, z 15. mája 2013 sp. zn. 6Cdo/431/2012, z 13. júna 2013 sp. zn. 3Cdo/441/2012, z 9. júla sp. zn. 5Cdo/371/2012 s konštatovaním, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku Najvyšší súd SR konštatoval:

1. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba vtedy, ak súd rozhodol o veci, o ktorej nemal rozhodnúť. Rozhodovanie súdov v exekučných veciach však vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

2. Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej, preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 1. februára 2012 sp. zn. 5Cdo/205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).
3. Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu. V danom prípade však bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.
4. Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.
5. Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.
6. Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc ho vydať, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a oprávnenému sa neznemožňuje konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery (viď body 1. až 6.) zastáva Najvyšší súd SR aj v preskúmvanej veci. Osobitne k námietke oprávnenej, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, Najvyšší súd SR konštatuje, že tak ako správne poznamenala oprávnená zákonom č. 230/2012 Z. z. účinným od 9. augusta 2012 (zákon bol účinný do 31. decembra 2012) bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o odsek 5, v zmysle ktorého súd nariadi

pojednávane, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Dovolateľka namietala, že pokiaľ súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú a následne ju zastavil, mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie dovolateľky je však mylné. Súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, nakoľko v danom prípade exekúciu zastavil uznesením z 28. septembra 2011 a uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť až 9. augusta 2012. Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p., ak o odvolaní oprávnenej rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dvoch dôvodov v zmysle písm. b/ a c/ uvedeného ustanovenia, pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie; nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Dovolací súd dodáva, že súdy oprávnenej tiež neodňali možnosť konať pred súdom tým, že jej neumožnili viesť kontradiktórne konanie, keďže vzhľadom na predložené listinné dôkazy postačuje, ak sú rozhodujúce skutočnosti osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu vrátane do neho založených listín a príloh.

Dovolateľkou namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania preto nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p., pričom prípustnosť podaného dovolania nevyplýva ani z § 239 O. s. p., Najvyšší súd SR odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

III. V dovolacom konaní vzniklo procesne úspešnej povinnej právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd SR však povinnej nepriznal náhradu týchto trov, pretože povinná si ich náhradu neuplatnila (§ 151 O. s. p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 27. novembra 2013

JUDr. Štefan Šatka, v. r.
predseda senátu
v zastúpení JUDr. Juraj Seman
(§ 158 ods. 1 O. s. p.)

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová